

BOZOK ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ

ISSN 2146-7846

Cilt 4 Sayı 4 2013/4 [Yılda iki kez yayımlanır]

JOURNAL OF FACULTY
OF THEOLOGY OF
BOZOK UNIVERSITY

ISSN 2146-7846

Vol. 4 Issue 4 (2013/4) [Biannual]

BOZOK ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

Cilt 4 Sayı 4 2013/4

JOURNAL OF FACULTY OF THEOLOGY OF BOZOK UNIVERSITY

Vol. 4 Num. 4 2013/4 (Biannual)

Yayınlayan Kurum / Publishing Institution: Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi / *Bozok University Revelation Faculty*

Dil/Language: Türkçe, İngilizce, Arapça, Almanca, Fransızca, Farsça ve Yayın Kurulunun uygun gördüğü diğer yabancı diller.

Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi adına sahibi dekan: Prof. Dr. Ahmet Bedir

On behalf on Bozok University Revelation Faculty owner dean: Prof. Dr. Ahmet BEDİR

Editörler, Yayın Kurulu ve Danışma Kurulu/Editors, Editorial Board and Advisory Board

Editör / Editor-in Chief: Prof. Dr. Ahmet BEDİR **İngilizce Editör /English Editor:** Kenan ÇETİNKAYA

Editör Yardımcıları/ Co-Editors: Yrd. Doç. Dr. Veysel NARGÜL ve Yrd. Doç. Dr. Yusuf AKGÜL,

Sayı Editörü/ Issue Editor: Yrd. Doç. Dr. Yusuf AKGÜL

Yayın Kurulu / Editorial Board: Prof. Dr. Ahmet COŞKUN (BZÜ İlahiyat Fakültesi), Prof. Dr. M. Ali KİRMAN (KSÜ İlahiyat Fakültesi) Prof. Dr. Osman EĞRİ (HİTİTÜ İlahiyat Fakültesi), Prof. Dr. Osman GÜNER (OMÜ İlahiyat Fakültesi), Doç. Dr. Resul ÖZTÜRK (ATAÜ İlahiyat Fakültesi), Doç. Dr. Tahsin DELİÇAY (BZÜ İlahiyat Fakültesi), Yrd. Doç. Dr. Ahmet ATLI (BZÜ İlahiyat Fakültesi), Yrd. Doç. Dr. Ercan ESER (BZÜ İlahiyat Fakültesi), Yrd. Doç. Dr. Hasan ÇEVİKOĞLU (BZÜ İlahiyat Fakültesi), Yrd. Doç. Dr. Kıyasettin KOÇOĞLU (BZÜ İlahiyat Fakültesi), Yrd. Doç. Dr. Mehmet ESGİN (BZÜ İlahiyat Fakültesi), Yrd. Doç. Dr. Resul ÇATALBAŞ (BZÜ İlahiyat Fakültesi), Yrd. Doç. Dr. Yaşar TÜRK BEN (BZÜ İlahiyat Fakültesi).

Danışma Kurulu / Advisory Board: Prof. Dr. Abdülhakim YÜCE, Yüzüncüyıl Üniversitesi-Tasavvuf; Prof. Dr. Ali BAKKAL, Akdeniz Üniversitesi-İslâm Hukuku; Prof. Dr. Bilal GÖKKİR, İstanbul Üniversitesi-Tefsir; Prof. Dr. Davut YAYLALI, Atatürk Üniversitesi-İslâm Hukuku; Prof. Dr. İdris ŞEN-GÜL, Ankara Üniversitesi-Tefsir; Prof. Dr. Muhit MERT, Hitit Üniversitesi-Kelâm; Prof. Dr. Murat AKGÜNDÜZ, Harran Üniversitesi-İslâm Tarihi; Prof. Dr. Osman AYDINLI, Ankara Üniversitesi-İslâm Mezhepleri Tarihi; Prof. Dr. Raşit KÜÇÜK, Marmara Üniversitesi-Hadis; Prof. Dr. Sadi ÇÖGENLİ, Atatürk Üniversitesi-Arap Dili ve Edebiyatı Prof. Dr. Şamil DAĞCI-Ankara Üniversitesi-İslâm Hukuku; Prof. Dr. Thomas MICHEL, George Town University-İslâm Düşüncesi; Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN, Harran Üniversitesi-Hadis; Prof. Dr. Zeki SARITOPRAK, John Carroll University-İslâm Felsefesi; Doç. Dr. Hakan OLGUN, İstanbul Üniversitesi-Dinler Tarihi; Doç. Dr. Hikmet ATİK, N. Erbakan Üniversitesi-Türk-İslâm Edebiyatı; Yrd. Doç. Dr. Gül GÜLER, Harran Üniversitesi-Türk-İslâm Sanatları Tarihi-Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ŞİMŞEK, Harran Üniversitesi-Eğitim Bilimleri; Yrd. Doç. Dr. M. Kazım GÜLÇÜR, İstanbul Üniversitesi-Din Eğitimi; Yrd. Doç. Dr. Muharrem YILDIZ, S. Demirel Üniversitesi-Dinler Tarihi; Yrd. Doç. Dr. Rifat ATAY, Akdeniz Üniversitesi-Din Felsefesi; Yrd. Doç. Dr. Salih AYDEMİR, Harran Üniversitesi-Din Sosyolojisi; Dr. H. İbrahim ERBAY, TBMM Milli Saraylar-Tarih.

Yazı İşleri Müdürü / General Manager: Mehmet KALKAN **Tasarım / Designed By:** Ahmet Bedir

Baskı / Printed By: Anıl Matabaacılık **Kapak / Cover:** Ahmet Bedir

Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, hakemli bir dergi olup yılda iki defa yayımlanır. Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Temel İslâm Bilimleri, Felsefe ve Din Bilimleri, İslâm Tarihi ve Sanatları, Yayın Kurulu'nun uygun gördüğü, sosyal bilimler, felsefe, bilim tarihi, sanat, tarih ve edebiyat alanlarında özgün nitelikli makaleleri; yine araştırma notları, tebliğ ve konferans metinleri, kitap değerlendirmeleri, sempozyum, konferans ve panel tanıtımlarını yayımlar.

Yazıların yayımına hakem raporları doğrultusunda yayıncu kararı verir. Yayımlanmayan yazılar iade edilmez. Yazıların bilim, dil ve hukuk açısından sorumluluğu yazarlarına aittir.

Adres: Bozok Üniversitesi Erdoğan Akdağ Kampüsü, İlahiyat Fakültesi, Atatürk Yolu 7. Km 66900 Yozgat.

Tel /Phone: +90 (354) 242 11 20 (pbx) **Faks /Fax :** +90 (354) 242 1121 **URL:** www.bozok.edu.tr

e-mail: ilahiyatdergi@bozok.edu.tr; bozokilahiyatdergisi@gmail.com

BOZOK ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

Cilt 4 Sayı 4 2013/4

İÇİNDEKİLER

İçindekiler	iii
Kısaltmalar	v
Transkripsiyon Alfabesi	vii
Editörden	xi-xii
Çocuklarda erken dönemde müzik ve sanatsal yeteneklerin tespiti ge geliştirilmesi üzerine	
Bayram AKDOĞAN	1-22
Lambeth konferansları: tartışma konuları ve diyalog	
Resul ÇATALBAŞ	23-47
Religion: whence, why, whoops, whither	
Leonard SWIDLER	49-55
Usul-i Pezdevi sistematiğinde Hüsün-Kubuh	iii
Vahap OVACI	57-67
“Fefirrû ilallah” (Zâriyât, 51/50) ayetinin İslam maneviyatına yaptığı katkı	
Mehmet ŞEKER	69-78
Hakikatin anlaşılmasında akıl-kalp korelasyonu epistemolojik bir yaklaşım	
Hatice TEBER	79-89
Tiyatro, karikatür ve film provokasyonları bağlamında Fransız basınında İslam ve Hz. Muhammed imajı	
İsmail METİN	91-104
Din-iktisat ilişkisi çerçevesinde çok ortaklı şirketlerin kuruluş ve gelişmesinde dinin rolü	
Satılmış ÖZ	105-136
Molla Camii ve Musiki Risalesi	
Kubilay KOLUKIRIK	137-147
The review of al-shebab organization within the context of changing paradigms in 21st century	
Ömür KAYA ve Osman ŞEN	149-160

JOURNAL OF FACULTY OF THEOLOGY OF BOZOK UNIVERSITY

Vol. 4 Num. 4 2013/4

CONTENTS

Contents	iv
Abridgements	vi
Transcription Alphabet	vii
Letter from the Editor	xi-xii
On the detection and the development of the artistic and the musical skills of Children in early ages	
Bayram AKDOĞAN	1-22
Lambeth Conferences: discussion points and dialogue	
Resul ÇATALBAŞ	23-47
Religion: whence, why, whoops, whither	
Leonard SWIDLER	49-55
iv Husn-Qubh in the System of Usul-i Pezdevi	
Vahap OVACI	57-67
The contribution of the verse “Fefirrû ilallah” (Zâriyât, 51/50) to the Islamic spirituality	
Mehmet ŞEKER	69-78
Epistemological approach to understanding of the truth: the mind-heart correlation	
Hatice TEBER	79-89
The image of Islam and Prophet Muhammad in the French press in terms of Theater, Cartoon and Film Provocations	
İsmail METİN	91-104
The role of religion in the foundation and development of multi-partner company within the frame work of religion-business relations	
Satılmış ÖZ	105-136
Molla Jami and his Risalat of Music	
Kubilay KOLUKIRIK	137-147
The review of al-shebab organization within the context of changing paradigms in 21st century	
Ömür KAYA ve Osman ŞEN	149-160

KISALTMALAR

a.e.	: Aynı eser	TDK	: Türk Dil Kurumu
a.g.e.	: Adı geçen eser	trc.	: Tercüme, tercüme eden
Ar.	: Arapça	TRT	: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
AÜ	: Ankara Üniversitesi	ts.	: Tarihsiz
a.y.	: Aynı yer	UÜ	: Uludağ Üniversitesi
b.	: Bin, İbn	vb.	: ve benzeri
Bk.	: Bakınız	vd.	: ve devamı
bs.	: Basım, baskı, tab	v.dğr.	: ve diğerleri
c.	: Cilt	vr.	: varak
Çev	: Çeviren	vs.	: vesaire
der.	: Derleyen	y.	: Yıl
DİA	: Türkiye Diyanet Vakfı		
EAÜİF	: Erzurum Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi		
ed.	: Editör		
EÜ	: Erciyes Üniversitesi		
h.	: Hicrî		
haz.	: Hazırlayan		
Hz.	: Hazreti		
İng.	: İngilizce		
İÜ	: İstanbul Üniversitesi		
Ktp.	: Kütüphane		
m.	: Miladi		
md.	: Madde		
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı		
m.ö.	: Milattan önce		
ms.	: Milattan sonra		
nşr	: Neşreden		
ö.	: Ölümü		
s.	: Sayfa		
ss.	: Sayfadan sayfaya		
SÜ	: Selçuk Üniversitesi		
sy.	: Sayı		
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi		
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti		

ABRIDGEMENTS

A.B.	:Artium Baccalaureus [Bachelor of Arts]	Gen.	:General, Genesis	Mus.	:Museum
Acad.	:Academy	GMT	:Greenwich mean time	N	:north;
A.D.	anno Domini [in the year of the Lord]	Gov.	:governor	Newton(s)	
A.M.	:ante meridiem [before noon]; Artium Magister [Master of Arts]	grad.	:graduated, graduated at	NE	:northeast
AM	:amplitude modulation	H	:hour(s)	no.	:number
Assn.	:Association	Hon.	:the Honorable	Nov.	:November
Aug.	:August	hr	:hour(s)	Oct.	:October
Ave.	:Avenue	i.e.	:id est [that is]	Op.	:Opus [work]
b.	:born, born in	in.	:inch(es)	p.	:page
B.A.	:Bachelor of Arts	Inst.	:Institute, Institution	pp.	:from page to page
B.C.	:Before Christ	Jan.	:January	pl.	:plural
B.S.	:Bachelor of Science	Jr.	:Junior	pop.	:population
C	:Celsius (centigrade)	K	:Kelvin	pt.	:part(s)
c.	:circa [about]	kg	:kilogram(s)	pub.	:published; publisher
cal	:calorie(s)	km	:kilometer(s)	qt	:quart(s)
cent.	:century, centuries	£	:libra [pound], librae [pounds]	Rev.	:Revelation; the Reverend
cm	:centimeter(s)	lb	:libra [pound], librae [pounds]	rev.	:revised
co.	:county	Lib.	:Library	rpm	:revolution(s) per minute
d.	:died, died in	Ltd.	:Limited	S	:south
Dec.	:December	m	:meter(s)	S	:second(s)
dept.	:department	M	:minute(s)	sec	:second(s); secant
dist.	:district	M.D.	:Medicinae Doctor [Doctor of Medicine]	Sept.	:September
div.	:division	mg	:milligram(s)	Ser.	:Series
Dr.	:doctor	mi	:mile(s)	sq	:square
ed.	:edited, edition, editor(s)	min	:minute(s)	Sr.	:Senior
et al.	:et alii [and others]	mm	:millimeter(s)	St.	:Saint; Street
F	:Fahrenheit	mph	:miles per hour	UNICEF	:United Nations Children's Fund
Feb.	:February	Mr.	:Mister (always abbreviated)	Univ.	:University
ft	:foot, feet	Mrs.	:Mistress (always abbreviated)	U.S.	:United States
gal.	:gallon(s)	mt.	:Mount, Mountain	vol.	:volume(s)
		mts.	:mountains	vs.	:versus
				W	:west; watt(s)
				wt.	:weight
				yd	:yard(s)

TRANSCRIPTION LETTERS

Ḍ	ḍ	ض
KH	kh	خ
Ḥ	ḥ	ح
TH	th	ث
DH	dh	ذ
Ḍ	ḍ	ع
GH	gh	غ
Q	q	ق
Ṣ	ṣ	ص
Ḍ	ḍ	ء
Ṭ	ṭ	ط
Z	z	ظ

Circumflex accent: ^ أ-و-ى

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

Ḍ	ḍ	ض
Ḍ	Ḍ	ض
Ḥ	ḥ	خ
Ḥ	ḥ	ح
Ṣ	ṣ	ث
Ṣ	ṣ	ص
Ḍ	ḍ	ع
Ġ	ġ	غ
Ḍ	ḍ	ق
Ṣ	ṣ	ص
Ḍ	ḍ	ء
Ṭ	ṭ	ط
Z	z	ظ
Z	z	ذ
Ñ	ñ	ڤ
Ī	ī	ى
Ā	ā	ا, ى
Ū/Ō	ū/ō	و

Uzatma işaretleri: ^ أ-و-ى

EDİTÖRDEN

Değerli okucular. . Derginin bu sayısını ilgi ve takdirlerinize sunarken yine bir birinden değerli çalışmaların ürünü olan yazılarla sizlerin karşısına çıkıyoruz. Dilerseniz sizlere farklı türde kaleme alınmış bu yazıların içeriği hakkında kısa bilgi verelim.

İlk olarak geleneğimizde yer etmiş “Ağaç yaşken eğilir” sözünü bize çağrıştıran bir konuya dikkatlerimizi çeken makalede yazar, sizlere okulöncesi eğitimde aileye önemli görevlerin düştüğü ve bu sorumluluklardan birinin de kuşkusuz çocukların müzik gibi sanata dair yetilerinin erken dönemlerde tespitinin yapılması gerekli olduğunu vurgulamıştır. İşte bu noktada bizlere çocukların bu tür becerilerinin hangi yöntemlerle keşfedilebileceğine dair ipuçları sunmaktadır.

Öte yandan bütün inançların bir arada yaşadığı dünyamızda diyalogun insan sevgisi temelli yürütülmesi gerektiğini belirten bir makalede ise Hristiyan dünyasında özellikle İngiltere'nin millî kilisesi sayılan Anglikan kiliselerinin dinî, siyasi ve ekonomik birçok konudaki tavrını şekillendiren Lambeth konferansları hakkında bilgi sunulmuştur.

İslam ilimlerinin temel meseleleri arasında yer alan “Hüsün-kubuh/iyilik-kötülük” probleminin bilhassa Fıkıh Usulü alanında nasıl tartışıldığını konu edinen bir yazıda ise Hanefî İslam Hukuk âlimlerinden Pezdevî'nin Usûl'ü çerçevesinde emredilen ve yasaklanan fiillerde hüsün ve kubhun akıl tarafından bilinip bilinemeyeceği, aklın bu konudaki rolü konusu incelenmiştir.

Kur'an-ı Kerim'in 51. Suresi olan Zâriyât Sûresi'nin 50. ayetini konu edinen yazıda ise sözü edilen ayette geçen “Allah'a firar ediniz...” ifadesi hakkında özellikle mutasavvıfların yorumuna dikkat çekilmek suretiyle yapılan tefsirin İslam maneviyat alanına katkıları irdelenmiştir.

Yine Kur'an'da insanın maddî ve manevî gelişiminde etkisi olan akıl ve kalbin biri biriyle münasebetini konu edinen yazıda akıl ve kalbin insan zihninde

çağrıştırdığı anlam dil açısından ele alınmıştır.

Son zamanlarda dünya basınında yer alan aktüel bir konuyu bu sayıda sizlerle paylaştık. Yazıda Batıdaki İslamofobinin görüldüğü ülkelerden Fransa özelinde kitap, karikatür, film, tiyatro, gazete, siyasî söylem ve akademik alanlar kullanılarak İslam ve Hz. Muhammed'in (s.a.v.) nasıl tahkir edildiği ve Müslüman toplumun buna tepkisinin ne şekilde olduğu/olması gerektiği ifade edilmiştir.

Din ile ekonomik hayat arasındaki münasebetin sosyolojik açıdan tahlilinin YİMPAŞ örneği üzerinden yapıldığı bir diğer yazıda ise çok ortaklı şirketlerin oluşumuna etki eden faktörler ve dinin buradaki rolü incelenmiştir.

15. yüzyıl İslâm âlimlerinden Molla Câmî ve onun musiki üzerine kaleme aldığı risalesini konu edinen yazıda İslam sanat anlayışının inceliklerinin ne derecede olduğunu göstermesi yönüyle kıymetli bir çalışmayla buluşacaksınız.

Ayrıca bu sayıda İngilizce dilinde yazılı iki yazı bulunmaktadır. Yeni sayılarımızda buluşma ümidiyle...